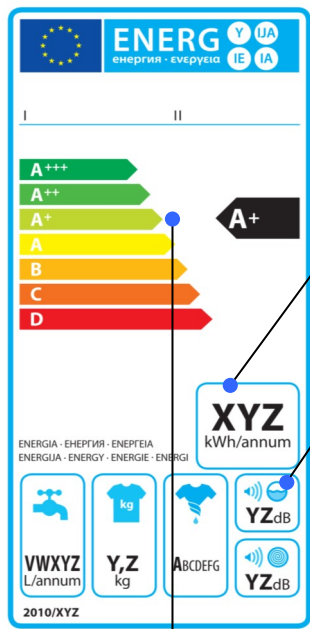

Тамғазании энергетикӣ чист?

Мутобиқи дастурҳои Комиссияи Иттиҳоди Аврупо (ИА) оиди энергетика ва нақлиёт бештари молҳои маишӣ, бастаҳои ҷароғакҳо ва ҳатто мошинҳо бояд тамғаи самаранокии энергетикӣ ИА-ро дошта бошанд, ки хусусиятҳои асосии истеъмоли молро равшан нишон диҳад, масалан ба монанди сатҳи садо ё истеъмоли об.

Самаранокии истифодаи энергия тавассути дараҷаҳо (мутобиқи тамғазании нав) аз A+++ то D ва тавассути ранг ифода карда мешавад. Молҳои самаранокии энергетикашон баланд ранги сабзи банурро доро мебошанд ва молҳои самаранокии энергетикашон пастро бошад, ранги сурх ифода менамояд.

Маҳсулотҳое, ки бо дараҷаҳои A+++ нишон дода шудаанд, аз ҳама бештар босамар мебошанд – онҳо аз ҳама кам миқдори қувваро истеъмоли менамоянд, маблағҳои Шуморо сарфа мекунад ва партовҳои CO₂–ро пастр менамоянд. Пештар, дараҷаи A аз ҳама камхарҷ ба ҳисоб мерафт, вале дар соли 2010 тамғазании энергетикӣ шаклашро камтар иваз кард. Ба он боз се дараҷаи A+, A++ ва A+++ дохил намуданд.

Тамғазании энергетикӣ чиро нишон медиҳад?

Дар ин ҷо нишон дода мешавад, ки асбоб то чӣ андоза қувваи барқро бо кВт*с истеъмоли менамояд. Ҳамин тавр Шумо истеъмоли қувваи намунаҳои гуногунро муқоиса карда метавонед. Яъне, чӣ қадаре, ки нишондиҳанда кам бошад, ҳамон қадар асбоб қувваро кам истеъмоли менамояд.

Нишонаҳои поёни вобаста аз асбобҳои ба даст оваранда фарқ карда, маълумоти иловагиро дар бар мегиранд. Масалан дар тамға барои мошинаҳои ҷомашӯӣ, маълумот оиди оби истеъмоли шаванда ва сатҳи садо, барои яхдонҳо бошад- маълумот оиди ҳаҷм ва сатҳи садо оварда мешавад.

Қадам маҳсулотҳо тамғаи энергетиро ба даст меоранд?

Номгуи асбобҳои зерин мувофиқи талаботҳои ИА бояд тамғаи энергетикиро дошта бошанд:

- Яхдонҳо ва камераҳои яхқунонда;
- Мошинаҳои ҷомашӯӣ;
- Хушкунакҳои барқӣ барои либоси тар;
- Мошинаҳои ҷомашӯӣ якҷоя бо хушкунакҳо;
- Мошинаҳои табақшӯӣ;
- Ҷароғҳои рӯшноӣ қунонда;
- Тафтдонҳои барқӣ;
- Ҳавохунуккунакҳо;
- Телевизорҳо.

Дар оянда бештар ва бештар асбобҳо тамғаи энергетикиро мегиранд, аз он ҷумла чангкашакҳо, обҷӯшонакҳо ва обгармкунакҳо.

Ба самаранокии энергетикӣ боз чӣ таъсир мекунад?

Истеъмоли ва сарфаи қувва инчунин аз он вобаста мебошад, ки мо бо қадом усул ин ва ё дигар асбобҳои барқиро истифода менамоем. Баъзе асбобҳоро мо баъзан истифода менамоем. Дигар асбобҳо, масалан яхдонҳо одатан тамоми шабонарӯз кор мекунад. Намунаҳои муосири яхдонҳо ва камераҳои яхқунонда танҳо сеяки қувваи барқро истифода менамоянд, нисбат ба асбобҳое, ки 10 сол ё зиёда аз он истеҳсол шудаанд.

Чӣ бояд кард, агар мол тамғаи надошта бошад?

Агар Шумо тамғаи энергетикиро дар ҳуди асбоб ё таҷҳизот ёфта натавонед, он гоҳ Шумо барои маълумоти иловагӣ ба фурӯшанда муроҷиат карда метавонед ё ин ки шиносномаи техникӣ молро дида метавонед. Мутобиқи қонунгузории мавҷуда, маълумоти умумӣ оиди мол барои истеъмолкунонда бояд дастрас бошад.

Ман барои сарфаи қувва боз чӣ кор карда метавонам?

- Мошинаи ҷомашӯӣ ва табақшӯиро пеш аз истифодаи онҳо ба пуррагӣ пур кунед;
- Рӯшноӣ ва асбобҳои барқиро пурра хомӯш намоед, агар Шумо онҳоро истифода набаред. Онҳоро дар усули интизорӣ (standby) намонед;
- Барои шустушӯӣ ҷойпӯшҳо ва шустани табақҳо усулҳои камхарҷро истифода намоед;
- Яхдонро дар назди тафтдони барқӣ ё дигар сарчашмаи гармӣ намонед.

Дигар нишонаҳои муфиди мол дар тамға

Тамғазанини экологии Аврупой

Доштани ин нишона маънои онро дорад, ки мол арзёбии мустақилро гузаштааст ва ба меъёрҳои аз ҳама бештари экологӣ қатъӣ ҷавобгӯ буда, эътироф шудааст. Чунин молҳо бештар “экологӣ-дустона” мебошанд ва беҳтарин дар дараҷаи худ мебошанд.

Трест оиди сарфаи қувва тавсия медиҳад

Ин нишона ба молҳое, ки аз ҷиҳати энергетикӣ аз ҳама самаранок мебошанд, дода мешавад, ки аз дигар чунин молҳои дар бозор вучуд дошта одатан 20% босамартар мебошанд.

Ситораи энергетикӣ

Ин ситора танҳо барои таҷҳизоти идоравӣ истифода бурда мешавад. Нишонаи моли «Ситораи энергетикӣ» онро нишон медиҳад, ки ин асбобҳо ва молҳо ба стандартҳои самаранокии энергетикӣ, ки дар ИА муайян шудаанд, мутобиқ мебошанд.

Аз кучо бештар маълумот гирем?

Шумо мехоҳед, ки оинаи нилгун, яхдони нав ё дигар техникаи маиширо харед?! Саросема нашавед. Бо мутахассис машварат намоед ё ба торнамои www.topten.info нигаред.

«Topten» - ин ташаббуси яқҷояи яқҷанд ташкилотҳои экологии аврупой ва яқҷанд муассисаҳои давлатӣ оиди масъалаҳои энергетика мебошад. Ҷояи асосии «Topten» - пешкаш намудани ақидаи воқеии мустақил оиди маҳсулотҳо ва таҷҳизотҳо, ки дорои самаранокии энергетикӣ баланд мебошанд. Ҳозир барномаи «Topten» дар 17 мамлақати ҷаҳон татбиқ шуда истодааст, ки он ба ҷамъият маълумот оиди маҳсулотҳои сарфақунандаи қувва, ки дар бозори миллии дастрас мебошанд, руҳсат медиҳад. Маълумот дар торнамо бо забони англисӣ дастрас мебошад.

Дигар сарчашмаҳои тавсияшаванда:

- Веб сайти Eesti Energia
<https://www.energia.ee/ru/kokkuheid/energiamargistus>
- Лоиҳаи байналмиллалии мактабӣ оиди истифодаи захираҳо ва қувва
www.spareworld.org

Ташкилоти экологии «Маленькая Земля»

Тоҷикистон, Душанбе, а/я №329

Тел. +992 37 881-39-77

little.earth.tajikistan@gmail.com

www.leworld.org

Тамғазанини энергетикӣ:

чиро бояд ДОНИСТ

